

ЕКЛІПТИ ТРАВА З КОРЕНЯМИ

Ecliptae herba cum radice

ECLIPTA HERB WITH ROOT

Висушені цілі або фрагментовані надземні частини і корені *Eclipta prostrata* (L.) L.

Вміст: не менше 0.04 % веделолактону ($C_{16}H_{10}O_7$; М.м. 314.2), у перерахунку на суху сировину.

ІДЕНТИФІКАЦІЯ

A. Циліндричні стебла поздовжньо-борозенчасті, 2–5 мм у діаметрі. Зовнішня поверхня коричнево-зелена або темно-зелена і має покривні волоски, сплющені впритул до стебла й усі спрямовані вгору. Опушенні темно-зелені листки супротивні, завжди сидячі, подовжені, ланцетної форми, із цілим або дещо зубчастим краєм. Суцвіття кошик 2–6 мм у діаметрі, з білуватими квітками, що не виходять за межі листочків обгортки. Плоди — еліптичні сплющені сім'янки, коричневі або блідо-коричневі, 2–3 мм завдовжки. Коріння циліндричне, сіруватого кольору, складається з головного кореня, приблизно до 7 мм у діаметрі, і бічних коренів.

B. Мікроскопічне дослідження (2.8.23). Порошок від зеленувато-коричневого до коричневого кольору. Переглядають під мікроскопом, використовуючи хлоральгідрату розчин Р. У порошку виявляються такі діагностичні структури (Рис. 2852.-1): від надземної частини рослини — численні поодинокі цілі [D] або зламані [G] покривні волоски, зазвичай триклітинні, до 700 мкм, довгі, із широкою базальною клітиною, відносно довгою серединною клітиною з товстими й бородавчастими оболонками й дуже короткою, загостrenoю, майже трикутною дистальною клітиною; фрагменти пластинки листка [A, N] зі звивистостінними клітинами епідерми [Aa, Na] й аномоцитними продихами (2.8.3) з 3–4 побічними клітинами [Ab, Nb]; деякі фрагменти епідерми з покривними волосками, подібними описаним раніше, цілими або зламаними [Nc], оточеними допоміжними клітинами з дещо потовщеними оболонками [Nd]; фрагменти верхньої епідерми зазвичай із присліплюючою палісадною паренхімою [Ac]; пилкові зерна [K] приблизно 20–25 мкм у діаметрі, з 3 порами й шипуватою екзиною; фрагменти стебел або коренів із судинними пучками різних типів [C], рідко фрагменти паренхіми (поздовжній зріз [L]) із секреторними каналами з оранжево-коричневим вмістом [La]; пучки волокон із потовщеними стінками [J]; від коренів — фрагменти корка з багатокутних клітин (вигляд з поверхні [M]) і фрагменти корової паренхіми, що містить склерейди [H]; склерейди поодинокі [E] або в групах [B, F].